

Verkenning van de veerbootroute

aanlegsteiger

Opa Sippelaar, Tim en Tamara verkennen de veerbootroute naar Ameland.

Opa zit met een diepe denkrimpel aan tafel, zijn handen onder zijn kin, het hoofd gebogen. Als Tim en Tamara door het raam in zijn huisje naar binnen kijken, zien ze hem peinzen. Ze lopen behoedzaam naar binnen. Opa kijkt op, wrijft over zijn baard en zegt: "Ik zat na te denken over de vaargeul naar Ameland. Die zou ik graag willen verkennen met jullie. Maar zal het weer goed blijven? Krijgen we regen, of erger nog, onweer? Gaat het hard waaien?" Tim pakt zijn iPhone en kijkt op buienradar. Hij kan alle vragen beantwoorden en dat stelt opa gerust.

Vorbereidingen voor een lange tocht.

"Dus de wind is vandaag zuidzuidwest drie", herhaalt opa. "De weersvoorzichten zijn goed. Ik zou er met de jol op uit willen trekken." De jol is opa's visboot. Het is een zeilboot, waarmee je ook kunt roeien en omdat de kinderen bij de zeeverkenner hebben leren roeien en ook van zeilen houden, zijn ze dol op de jol. "Kom," zegt opa, "we gaan naar Holwerd om pannenkoeken te eten bij Land en Zeezicht." Als ze in het schuurtje komen, zien ze dat opa proviand heeft ingeslagen en veiligheidsmaatregelen heeft genomen. In de onzinkbare jol zien ze behalve de zeilen en de roeispanten ook een zeekaart, de marifoon, drie zwemvesten en hun surfpakken en -schoentjes. Verder zien ze ook extra regenkleding, het hoosvat, vlijmscherpe zakmessen, touwen en het anker, flessen water en thermoskannen met soep en thee. "Zien jullie dat we veel drinken mee hebben? Op zee heb je altijd meer dorst dan normaal." Dan kijkt opa de tweeling eens aan: "Zijn jullie goed in vorm? Niet verkouden of moe of zo?" Nee, schudden twee hoofden. Dan vertelt opa zijn plan. Het is een stevige tocht, waarschuwt hij. Maar de tweeling rijdt de trailer met de jol al uit het schuurtje. "Kom opa, we gaan naar de trailerhelling van de Oude Steiger!"

opa's jol in actie

'De Waddenzee' is gebouwd rond 1920 en is meer dan 30 jaar de veerboot naar Ameland geweest.. Er konden vier auto's mee. Of zes... als bemanning de auto's kon optillen en verplaatsen

Over stroom mee en tegen.

Roeiend vanaf de trailerhelling gaan ze de haven uit. Opa zit aan het roer en vuurt hen aan als een echte stuurman: "Haal op, gelijk..., haal op, gelijk..." Handig manoeuvreren ze zich langs de zeiljachten. Dan roeien ze over de Reegeul, daar staat een snelle stroming en dus moet de tweeling stevig aan de riemen trekken. Vandaar varen ze de Brandplaat op en hijsen hun zeil. Op de Brandplaat zou de veerboot niet kunnen varen, maar de ondiepe jol zeilt er als een meeuwtje overheen. Al snel bereiken ze het Brandgat, de eerste van drie snel stromende geulen. Die moeten ze oversteken. De jol heeft flink snelheid maar zal het genoeg zijn om de geul over te steken? Het lukt, en ook het Schepengat komen ze zeilend over. Maar het Vaarwater Ameland, wat nu volgt, is groot en breed genoeg voor de veerboot.

Opa heeft hen verteld dat dit het spannendste deel van de reis is. Het hoosvat ligt klaar voor als ze water binnen boord krijgen. De tweeling zit aan de roeispanten voor als de jol het alleen op het zeil niet redt. Hun koers is naar de Piet Scheveplaat, een hoge zandplaat, waar ze even willen rusten. Op het moment dat opa roept: "Begin te roeien, haal op....gelijk", verliest Tim zijn roeispaan, die glijdt uit zijn nog natte gladde handen. Ai, dat is een tegenvaller. De stroom pakt hen en de jol drijft achteruit, de roeispaan achterna, die ze wonder boven wonder te pakken krijgen. Nu moeten ze tegen de stroom inroeien, gelukkig geholpen door de wind in het zeiltje. Maar ál te scheef kan opa de jol niet laten komen, dan helpt het roeien niet meer. Als ze de veerboot tegenkomen, zijn de golven ook nog eens behoorlijk hoger en krijgen ze water in de boot. Opa krijgt het druk met sturen en hozen tegelijk. En dan pakt een windvlaag opeens het zeil en drukt hen de laatste meters vooruit tegen de Piet Scheveplaat. Ze hebben het gered!

Met de vloed mee naar Holwerd? Appeltje – eitje.

Ze trekken de jol de plaat op en ploffen dan neer om uit te rusten. “Waren we in nood?” vraagt Tamara aan opa. “Een beetje wel, het liep gelukkig goed af. Durven jullie nog verder te varen naar Holwerd?” vraagt opa. “Ik beloof dat we wachten tot de vloed doorkomt en we met de stroom mee kunnen drijven. Bovendien gaan we het zeil gebruiken.” Tamara begint de soep in te schenken en broodjes uit te delen. “Picknick op het wad”, lacht ze. Dan ontdekken ze iets verderop een zeehond. Met de verrekijkers turen ze naar hem totdat de vloed doorzet. Dan zetten ze het zeiltje en varen in een uurtje naar Holwerd.

M.S. Friesland, Ameland.

'De Friesland' voer nog in 1968 en mocht 1050 passagiers vervoeren.

Met de ebstroom terug naar Ameland.

Als ze rustig van hun pannenkoeken zitten te smullen bij Land- en Zeezicht praten ze nog eens over hun avontuur bij de drie diepe geulen met de sterke stroom. “Moeten we die straks nog eens oversteken met stroom tegen?” vraagt Tamara. “Nee,” zegt opa, “we wachten tot het hoog water is. Dan is er twee meter water meer dan vanmorgen en hoeven we niet in de geulen te varen. We gaan gewoon boven de zandbanken langs, net als de veerboot van Ameland vroeger. Precies op het moment dat het water begint te zakken, zeilen we terug.” En dan vertelt hij over de veerboten van vroeger, die in bijna twee uur van Holwerd naar Nes zeilden. “Eens zien of we die tijd kunnen verbeteren”, lacht hij.

Ga je het wad op? Neem altijd de marifoon mee.

Met pal hoog water gooit opa de jol weer los en Tim en Tamara zetten het zeiltje. Op hetzelfde moment vertrekt ook de veerboot. Die heeft sterke motoren en al snel is de veerboot ver voor. Maar dan moet die afslaan om de vaarroute te volgen en vaart de jol over de zandplaten recht in de richting van Ameland. Helemaal scheef liggen ze met de wind in het zeil. Na een uurtje komt de veerboot terug van Ameland richting Holwerd. De kapitein roept hen op over de marifoon en vraagt of de tocht goed verloopt. “Picobello”, antwoordt opa. De jol vaart door richting Buren, maar dan moeten ze nog van Buren met de stroom mee naar Nes varen. Nu moeten ze laveren tegen de wind in. Tot slot roeit de tweeling de haven in. “High five!”, roepen Tim en Tamara naar opa en elkaar en daar vliegen alle handen de lucht in. Ze hebben het

gefikt! Als ze de jol de trailerhelling van de Oude Steiger weer optrekken, komt de veerboot voor de tweede keer op Ameland aan. De tweeling heeft veel om over na te denken. Wat is de verbinding naar Ameland veranderd in 100 jaar tijd. Je hoeft niet meer buiten te zitten in regen en wind, en voor onweer hoef je aan boord niet meer bang te zijn. Bovendien houdt de bemanning van de veerdienst ook nog eens een oogje in het zeil op het Wad. Maar dat het schip met een harde tegenstroom vertraging kan oplopen, begrijpen ze wel. Want hoe sterk tegenstroom kan zijn, dat hebben ze beleefd.

